

КӘСПОРЫН СТАНДАРТЫ

Бакылау кеңесінің отырысында
каралды
және бекітілді
20 25 жылғы 12 25
№ 08 БИТ хаттама
ОРТАЛЫҒЫ

«Қалалық адам ұрпағын өрбіту орталығы» ШЖҚ МКК

СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ ІС-ҚИМЫЛ САЯСАТЫ

Алматы

1 Жалпы ережелер

1.1 «Қалалық адам ұрпағын өрбіту орталығы» ШЖҚ МКК (бұдан әрі - Кәсіпорын) осы сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясаты сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызметтің міндеттерін, қағидаттары мен бағыттарын айқындайтын негізгі құжат болып саналады, оны қабылдаудың мақсаты Кәсіпорын қызметкерлерінің сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін азайту.

1.2 Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясаты Кәсіпорын мен оның қызметкерлерінің ашық және адал қызмет көрсетудің, корпоративтік мәдениетті жетілдірудің, корпоративтік басқарудың үздік тәжірибелерін пайдаланудың, Кәсіпорынның іскерлік беделін тиісті деңгейде ұстап тұрудың жоғары этикалық стандарттарын ұстанатынын айғақтайды.

1.3 Кәсіпорын өзінің интернет желісіндегі ресми сайтында сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясатты еркін қолжетімділікте орналастырады, сыбайлас жемқорлықтан бас тарту туралы ашық мәлімдейді, Кәсіпорынның барлық қызметкерлерінің, сондай-ақ мердігерлерінің осы саясаттың ережелерін сақтауын құптайды және көтермелейді, Кәсіпорын қызметкерлерінің сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетінің деңгейін арттыруға ықпал ететінін хабарлайды.

1.4 Кәсіпорынның сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс - қимыл саясаты (бұдан әрі – Саясат) Қазақстан Республикасының заңнамасына, атап айтқанда: «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасының Заңымен (бұдан әрі - Заң), Қазақстан Республикасының 2022-2026 жылдарға арналған Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатының тұжырымдамасымен, сондай-ақ Кәсіпорынның ішкі нормативтік құжаттарымен шектелмей әзірленді.

1.5 Осы Саясат Кәсіпорындағы сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарға қарсы іс-қимыл жүйесінің негізгі мақсаттары мен міндеттерін, сыбайлас жемқорлық әрекеттерінің алдын алу қағидаттарын, процеске қатысушыларды, олардың міндеттерін, функцияларын, өкілеттіктері мен жауапкершілігін, оның ішінде жеке, заңды тұлғаларды, мемлекеттік билік органдарын және олардың өкілдерін қоса алғанда, үшінші тұлғалармен қарым-қатынастарды айқындайды.

1.6 Кәсіпорын өз қызметінде сыбайлас жемқорлық көріністерінің кез келген түріне төзбеушілік қағидатын ұстанады. Саясат сыбайлас жемқорлық әрекеттерінің алдын алудың басқарушылық және ұйымдастырушылық негіздерін, сондай-ақ олардың салдарын азайту шараларын белгілейді.

1.7 Саясат Кәсіпорынның барлық қызметкерлерімен танысу және сақтау үшін міндетті.

1.8 Кәсіпорын қызметкерлерден (Кәсіпорындағы атқаратын лауазымына қарамастан) осы Саясатта белгіленген жорамалдар мен шектеулерді ескере отырып, Кәсіпорынның Әдеп кодексінде, осы Саясаттың тәсілдері мен талаптарында белгіленген белгілі бір этикалық қағидаттармен келісуді күтеді.

1.9 Саясат Кәсіпорынның сыбайлас жемқорлықтың алдын алу саласындағы ішкі нормативтік құжаттарды (бұдан әрі – ІНК) әзірлеу үшін негіздеме болып табылады.

2 Терминдер мен анықтамалар

Әкімшілік-шаруашылық функциялары - Қазақстан Республикасының Заңында белгіленген тәртіппен Кәсіпорынның теңгеріміндегі мүлікті басқару және оған билік ету құқығы.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясат - сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін азайтуға, мемлекеттік органдардың қызметіне Кәсіпорынның сенімін арттыруға бағытталған құқықтық, әкімшілік және ұйымдастырушылық шаралар және Заңға сәйкес өзге де шаралар.

Әдеп кодексі - Кәсіпорын қызметкерлерінің қызметтік мінез-құлқының негізгі этикалық қағидаттары мен нормаларының жиынтығы.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулер - Заңда белгіленген және сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың алдын алуға бағытталған шектеулер.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарт - Кәсіпорын қызметі үшін белгіленген, сыбайлас жемқорлықтың алдын алуға бағытталған ұсынымдар жүйесі.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау - сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды анықтау жөніндегі Кәсіпорынның қызметі.

Комплаенс тәуекел - Кәсіпорынның және оның қызметкерлерінің Қазақстан Республикасы заңнамасының, уәкілетті органның нормативтік құқықтық актілерінің, Кәсіпорынның ІНҚ талаптарын сақтамауы салдарынан шығындардың туындау ықтималдығы.

Контрагент - Кәсіпорынмен жасалатын мәміле бойынша тарап.

Мүдделер қақтығысы – Кәсіпорынның лауазымды адамдарының және (немесе) оның қызметкерлерінің жеке мүдделілігі мен олардың өз лауазымдық өкілеттіктерін тиісінше орындамауы немесе ҚКәсіпорынның және (немесе) оның қызметкерлерінің мүліктік және өзге де мүдделері арасында Кәсіпорын үшін қолайсыз салдарға әкеп соғуы мүмкін қайшылық туындайтын жағдай.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелі - сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайлардың туындау мүмкіндігі.

Сыбайлас жемқорлық - ақша, құндылықтар, өзге де мүлік немесе мүліктік сипаттағы қызметтер, өзі үшін немесе үшінші тұлғалар үшін өзге де мүліктік құқықтар түрінде пайда алу мақсатында Кәсіпорын мен мемлекеттің заңды мүдделеріне қайшы келетін қызметтік жағдайды теріс пайдалану, пара беру, пара алу, өкілеттіктерін теріс пайдалану, коммерциялық пара беру не жеке тұлғаның өзінің лауазымдық жағдайын өзге де заңсыз пайдалануы мұндай пайданы аталған адамға басқа жеке тұлғалардың беруі; сондай-ақ аталған әрекеттерді заңды тұлғаның атынан немесе оның мүддесі үшін жасау.

Мемлекеттік ұйымда немесе квазимемлекеттік сектор субъектінде басқару функцияларын орындайтын тұлға - Кәсіпорында ұйымдық – өкімдік немесе әкімшілік-шаруашылық функцияларды тұрақты, уақытша не арнайы өкілеттік бойынша орындайтын тұлға.

Мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген адамдарға теңестірілген тұлға - ұйымдағы басқару функцияларын орындайтын адам, сондай-ақ шешімдер қабылдауға және сатып алуды жүргізуге уәкілетті, оның ішінде мемлекеттік, не мемлекеттік бюджет қаражатынан қаржыландырылатын жобаларды іріктеуге және іске асыруға жауапты, құрылымдық бөлімше басшысынан төмен емес лауазымды атқаратын тұлға.

Ұйымдастыру-өкімдік функциялары - Қазақстан Республикасының Заңында белгіленген тәртіппен бағынысты адамдардың қызмет бабында орындауы үшін міндетті бұйрықтар мен өкімдер шығаруға, сондай-ақ қарамағындағыларға қатысты көтермелеу шаралары мен тәртіптік жазаларды қолдануға берілген құқық.

Сыбайлас жемқорлықтың алдын алу - сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл субъектілерінің алдын алу шаралары жүйесін әзірлеу және енгізу жолымен сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды зерделеу, анықтау, шектеу және жою жөніндегі қызметі.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл - сыбайлас жемқорлықтың алдын алу, оның ішінде Кәсіпорында сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру, сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды анықтау және жою, сондай-ақ сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды анықтау, жолын кесу, ашу және тергеу және олардың салдарын жою жөніндегі өз өкілеттіктері шегіндегі сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл субъектілерінің қызметі.

Комплаенс рәсімі - Кәсіпорын қызметінің Қазақстан Республикасының заңнамасына және Кәсіпорынның ІНҚ талаптарына сәйкестігін қамтамасыз етуге бағытталған, тиісті түрде регламенттелген және тұрақты негізде жүзеге асырылатын дербес процесс немесе басқа процестердің әртүрлі кезеңдеріне енгізілген іс-шаралар кешені.

Кәсіпорын қызметкерлері - Кәсіпорын басшылығы, құрылымдық бөлімшелердің басшылары, олармен жасалатын еңбек шарттары негізінде өздерінің функционалдық міндеттерін орындайтын Кәсіпорынның өзге де қызметкерлері.

3 Кәсіпорынның сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясатының мақсаты мен міндеттері

Саясаттың мақсаты Кәсіпорында сыбайлас жемқорлықты туғызатын және (немесе) тудыруы мүмкін себептер мен жағдайлардың алдын алу және жою болып табылады және Кәсіпорынның барлық қызметкерлерінде Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарын бұзуы мүмкін жағдайлар мен әрекеттердің алдын алу және қиылысу үшін сыбайлас жемқорлық әрекеттерінің мәнін, олардың нысандары мен көріністерін біркелкі түсінуді қалыптастыруға бағытталған.

Кәсіпорынның сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясатының міндеттері Кәсіпорындағы сыбайлас жемқорлықтың алдын алу, жолын кесу, азайту немесе оның салдарын жою жөніндегі шараларды әзірлеу және іске асыру болып табылады, оның ішінде:

- Кәсіпорын қызметкерлерінде, Кәсіпорынмен өзара іс-қимыл жасайтын адамдарда сыбайлас жемқорлықтың барлық нысандары мен көріністеріне төзбеушілікпен сипатталатын сыбайлас жемқорлыққа қарсы сананы қалыптастыру;
- Кәсіпорын қызметкерлерін сыбайлас жемқорлық қызметіне тарту тәуекелін төмендету;
- сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарға қатысудың алдын алу, сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарға кінәлілерді жауапқа тартуды қамтамасыз ету;
- Кәсіпорында сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылдың құқықтық тетігін құру;
- сыбайлас жемқорлыққа, сыбайлас жемқорлық әрекеттеріне бейім емес және сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасамаған адамдарды Кәсіпорындағы лауазымдарға көтермелеу;
- сыбайлас жемқорлық әрекеттерінің алдын алуға және Кәсіпорынды, сондай-ақ қызметкерлерді сыбайлас жемқорлық қызметіне тарту тәуекелдерін барынша азайтуға бағытталған тиімді тетіктерді, рәсімдерді, бақылау және өзге де іс-шараларды құру;
- этикалық мінез-құлық мәдениетін және сыбайлас жемқорлық бағытының барлық көріністеріне төзбеушілікті, оның ішінде Кәсіпорын қызметкерлері арасында сыбайлас жемқорлыққа қарсы мінез-құлықтың бірыңғай стандартын қалыптастыру;
- сыбайлас жемқорлыққа қарсы қағидаттарды Кәсіпорын қызметінің барлық деңгейлерінде стратегиялық және жедел басқаруға интеграциялау;
- Кәсіпорын қызметкерлерінде, контрагенттерде және басқа да тұлғаларда осы саясаттың қағидаттарын бірыңғай түсінуді қалыптастыру;

- Кәсіпорынның директорлар кеңесін сыбайлас жемқорлық әрекеттері және сыбайлас жемқорлықтың алдын алу шеңберінде қабылданатын шаралар туралы хабардар ету;
- сыбайлас жемқорлық әрекеттерін жасағаны үшін жауапкершілік шараларын қолдану.

4 Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс қимылдың негізгі қағидаттары

Кәсіпорын сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызметті мынадай қағидаттар негізінде жүзеге асырады:

- 1) жарғылық қызметті жүзеге асыру кезінде, оның ішінде контрагенттермен, билік органдарының, саяси партиялардың өкілдерімен, Кәсіпорын қызметкерлерімен және өзге де тұлғалармен өзара іс-қимыл жасау кезінде кез келген нысандар мен көріністерде сыбайлас жемқорлықтан бас тарту ("нөлдік төзімділік" қағидаты);
- 2) сыбайлас жемқорлыққа төзбеушілік мәдениетін қалыптастыруда және сыбайлас жемқорлықтың алдын алу мен оған қарсы іс-қимылдың ұйымшылдық жүйесін құруда Кәсіпорын басшылығының жеке үлгісі;
- 3) Кәсіпорын қызметкерлерін сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызметке тарту;
- 4) сыбайлас жемқорлыққа қарсы рәсімдер сыбайлас жемқорлық тәуекелін өлшеуге тиіс;
- 5) бизнес-процестердің ашықтығы (Кәсіпорын қабылдаған сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызмет жүргізу стандарттары туралы контрагенттер мен Кәсіпорын қызметкерлерін хабардар ету, сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша мемлекетпен, әріптестермен және контрагенттермен өзара іс-қимыл жасау);
- 6) адам мен азаматтың негізгі құқықтары мен бостандықтарын тану, қамтамасыз ету және қорғау;
- 7) заңдылық;
- 8) сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар үшін жауапкершіліктің бұлтартпастығы;
- 9) сыбайлас жемқорлықтың алдын алу жөніндегі шараларды арнайы қолдану.

5 Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс қимыл саласындағы ынтымақтастық және құзыреттер

5.1 Кәсіпорын сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласында уәкілетті мемлекеттік органдармен:

- 1) сыбайлас жемқорлық белгілері бар бұзушылықтар жасалған жағдайлар туралы хабардар ету;
- 2) сыбайлас жемқорлық белгілері бар бұзушылықтарға тексеру жүргізу кезінде жәрдемдесу;
- 3) сыбайлас жемқорлық әрекеттерін жасауға қатысы бар адамдарды, олардың орналасқан жерлерін анықтау;
- 4) сыбайлас жемқорлық көріністерінің профилактикасы жөніндегі қызметті үйлестіру;
- 5) сыбайлас жемқорлық іс-әрекеттерін жасау нәтижесінде алынған мүлік анықталған жағдайларда жүзеге асырылады.

5.2 Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі алдын алу шаралары

5.2.1 Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл Кәсіпорын қызметінде өзінің өкілеттігі шегінде көрсетіледі:

- 1) кез келген нысанда сыбайлас жемқорлық әрекеттеріне төзбеушілікті қалыптастыру;
- 2) сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу;
- 3) сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарға қарсы іс-қимыл саласында корпоративтік және әлеуметтік жауапкершілікті қалыптастыру;
- 4) сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың профилактикасы;
- 5) осы Саясаттың қағидалары мен талаптарын Кәсіпорынның барлық қызметкерлеріне жеткізу;
- 6) мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген тұлғаларға теңестірілген адамдардың пайдасына іс-әрекеттері (әрекетсіздігі) үшін материалдық сыйақыны, сыйлықтарды немесе көрсетілетін қызметтерді қабылдауға жол бермеу.

5.2.2 Сыбайлас жемқорлық тәуекелінің туындауы мүмкін Кәсіпорын қызметінің бағыты:

- 1) сыйлықтар және өкілдік шығыстар;
- 2) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелерінде үшінші тұлғаларды тарту;
- 3) персоналды басқару;
- 4) қызметтер көрсету, оның ішінде мемлекеттік қызметтер көрсету;
- 5) мемлекеттік сатып алуды жүзеге асыру және басқалар.

5.3 Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау деп сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды анықтау және зерделеу жөніндегі қызмет түсініледі.

Кәсіпорындағы сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдауды сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізуге уәкілеттік берілген, сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау субъектісінің бірінші басшысы айқындайтын немесе оның шешімімен құрылатын жұмыс тобы жүргізеді.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізудің кезеңділігін Кәсіпорын айқындайды, бірақ он сегіз айда бір реттен сиретпей.

Сыбайлас жемқорлықтың жүйелі көріністері жағдайында Кәсіпорын басшысының шешімі бойынша сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жоғарыда көрсетілген мерзімнен бұрын жүргізілуі мүмкін.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті орган Кәсіпорын қызметіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне сыртқы талдау жүргізген жағдайда, сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау аяқталған күннен бастап 1 жыл өткен соң жүргізіледі.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау келесі бағыттар бойынша жүзеге асырылады:

- 1) Кәсіпорынның қызметін қозғайтын нормативтік құқықтық актілерде сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау;
- 2) Кәсіпорынның ұйымдастырушылық-басқарушылық қызметінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы тәуекелдерді анықтау;
- 3) Кәсіпорынның қызметін қозғайтын нормативтік құқықтық актілерде сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін дискрециялық өкілеттіктер мен нормалар айқындалады.

Кәсіпорынның ұйымдастырушылық-басқарушылық қызметі деп келесі мәселелер түсініледі:

- 1) персоналды басқару, оның ішінде кадрлардың ауысуы;
- 2) мүдделер қақтығысын реттеу;
- 3) мемлекеттік қызметтер көрсету;
- 4) рұқсат беру функцияларын іске асыру;
- 5) бақылау функцияларын іске асыру;

б) ұйымдастырушылық-басқарушылық қызметтен туындайтын өзге де мәселелер.
Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау нәтижелері бойынша мыналарды қамтитын талдамалық анықтама дайындалады:

- 1) анықталған сыбайлас жемқорлық тәуекелдері туралы ақпаратты;
- 2) оларды жою жөніндегі ұсынымдар;
- 3) анықталған сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін жою жөніндегі ұсынымдарды іске асыру мерзімдері.

Анықталған сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін жою жөніндегі ұсынымдары бар талдамалық анықтама Директорлар кеңесіне, Кәсіпорын басшылығына қарау және шаралар қабылдау үшін енгізіледі.

5.4 Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарт

Кәсіпорынның сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарты Кәсіпорында жұмыс істейтін адамдардың сыбайлас жемқорлыққа қарсы талаптарды мүлтіксіз сақтауға және сыбайлас жемқорлық көріністерінің алдын алуға бағытталған іс-әрекеттері мен шешімдерін айқындайды.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарт Кәсіпорынның ішкі құжаттарын әзірлеу кезінде ескеріледі.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттың міндеттері:

- 1) Кәсіпорын қызметкерлерінің өз құқықтары мен міндеттерін жүзеге асыруы кезінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы тұрақты мінез-құлқын және жауапкершілігін қалыптастыру;
- 2) Сыбайлас жемқорлық көріністерін уақтылы анықтау және олардың теріс салдарын болғызбау.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарт Кәсіпорында жұмыс істейтін адамдардың іс-әрекеттері мен шешімдерін айқындайды және олардың Кәсіпорынның ішкі нормативтік құжаттарында белгіленген мінез-құлық нормаларын сақтауына бағытталған.

5.5 Мүдделер қақтығысының алдын алу және реттеу

Кәсіпорындағы мүдделер қақтығысы Кәсіпорын қызметкерінің жеке қызығушылығы (тікелей немесе жанама) Кәсіпорынның, үшінші тұлғалардың немесе мемлекеттің құқықтары мен заңды мүдделеріне зиян келтіруі мүмкін лауазымдық міндеттерін объективті және бейтарап орындауға әсер ететін немесе әсер етуі мүмкін жағдайда туындайды.

Қызметкердің лауазымдық міндеттерін тиісінше атқаруына әсер ететін немесе әсер етуі мүмкін жеке мүдделілігі деп оның лауазымдық міндеттерін атқару кезінде үшінші тұлғалардан ақша, құндылықтар, өзге де мүлік немесе мүліктік сипаттағы қызметтер, өзі үшін немесе үшінші тұлғалар үшін өзге де мүліктік құқықтар түріндегі кірістер алу мүмкіндігі түсініледі.

Мүдделер қақтығысын болдырмау, алдын алу және реттеу мақсатында Кәсіпорын қызметкерлері:

- 1) Кәсіпорында мүдделер қақтығысының туындауының кез келген мүмкіндігіне жол бермеу жөнінде шаралар қабылдауға;
- 2) ол пайда болған жағдайда, ол туралы тікелей басшыға және комплаенс-офицерге белгілі болған бойда хабарлауға міндетті;
- 3) өзінің функционалдық міндеттерін жүзеге асыру кезінде мүдделер қақтығысының туындау қаупін барынша азайтуға міндетті.

Мүдделер қақтығысын болғызбау немесе реттеу мүдделер қақтығысының тарабы болып табылатын Кәсіпорын қызметкерінің лауазымдық немесе қызметтік жағдайын оны белгіленген тәртіппен қызметтік міндеттерін атқарудан шеттетуге дейін және (немесе) мүдделер қақтығысының туындауына себеп болған пайдадан бас тартуға дейін өзгертуден тұруы мүмкін.

5.6 Бұзушылықтар туралы хабарлау

Кәсіпорын қызметкерлері өздерінің тікелей басшыларын және Кәсіпорынның комплаенс-офицерін сыбайлас жемқорлық әрекеттерін жасауға итермелеу мақсатында қандай да бір адамдардың оларға жүгінген кез келген жағдайлары туралы хабардар етуге тиіс.

Кез келген қызметкерде ақпарат пайда болған немесе Кәсіпорынмен өзара іс-қимыл жасайтын басқа қызметкерлердің, контрагенттердің немесе өзге де адамдардың ықтимал сыбайлас жемқорлық әрекеттері немесе әрекетсіздігі туралы күдік болған кезде бұл туралы Кәсіпорынның тікелей басшысына және комплаенс-офицеріне хабарлау қажет.

Кәсіпорынның қызметкерлері Қазақстан Республикасының Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасына сәйкес мемлекеттік қызметшілермен өзара іс-қимыл жасау кезінде сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтары үшін дербес жауапты болады.

5.7 Сыйлықтармен және өкілдік шығындармен жұмыс істеудің жалпы ережелері

Кәсіпорын қызметкерлеріне кез келген сыйлықтарды /іскерлік қонақжайлылық белгілерін/ өкілдік шығыстарды ұсынуға, уәде беруге, талап етуге, сұрауға, қабылдауға тыйым салынады:

1) Кәсіпорынның қызметін сақтауға, кеңейтуге немесе оңтайландыруға немесе қандай да бір артықшылық немесе пайда алуға әсер ететін шешімдер қабылдауға іріктеп әсер етуді тікелей немесе жанама мақсаты бар;

2) Кәсіпорын мен оның қызметкерлері үшін беделді немесе өзге де тәуекел туғызады;

3) оның қолма-қол ақшалай қаражаты, бағалы қағаздары, бағалы металдары болып табылады немесе ақша қаражатының және /немесе бағалы заттардың өзге де түрлерін немесе баламаларын білдіреді.

Кәсіпорын жүзеге асыратын сатып алулардың кез келген әлеуетті қатысушысынан сыйлықтар мен қонақжайлылық белгілерін қабылдауға тыйым салынады. Іскерлік сыйлыққа немесе іс-шараға осы Саясаттың талаптарына сәйкес күмән туындаған кезде Кәсіпорын қызметкері тікелей басшыға және комплаенс-офицерге жүгінуге тиіс.

Кәсіпорын мемлекет өкілдерінің, ұйымдардың немесе өзге де тұлғалардың оның қызметін сақтауға, кеңейтуге немесе оңтайландыруға ықпал ететін шешімдер қабылдауына тікелей немесе жанама мақсатта демеушілік, қайырымдылық және қаржылық көмек көрсетпейді.

Кәсіпорын қызметкерлерге өз атынан қайырымдылық және /немесе демеушілік көрсетуге тыйым салмайды.

5.8 Сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулер

Кәсіпорынның қызметкерлері өздерінің өкілеттіктерін жеке, топтық және өзге де қызметтік емес мүдделерде пайдалануға әкеп соғуы мүмкін іс-әрекеттердің жасалуына жол бермеу мақсатында өзіне сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулер қабылдайды:

1) негізгі функцияларды орындаумен сыйыспайтын қызметті жүзеге асыру;

2) жақын туыстарының, ерлі-зайыптылардың және т. б. бірлескен қызметтің (жұмыстың) тікелей бағыныстылығында жол берілмеуі;

3) мүліктік және мүліктік емес игіліктер мен артықшылықтар алу немесе ресми таратылуға жатпайтын қызметтік және өзге де ақпаратты пайдалануға;

4) егер мұндай іс-әрекеттер Кәсіпорын қызметкерлерінің қызметтік өкілеттіктеріне кіретін болса немесе олар лауазымдық жағдайына байланысты осындай іс-әрекетке (әрекетсіздікке) ықпал ете алатын болса, оларды ұсынған адамдардың пайдасына материалдық сыйақы, сыйлықтар немесе қызметтер қабылдауды қамтиды.

Кәсіпорын қызметкерлерінің сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді қабылдауға келісімін Кәсіпорынның HR-қызметі белгілейді және еңбек шарттарында көрсетіледі. Өз кезегінде Кәсіпорын басшылығы, бірінші орынбасары, бас бухгалтер және экономист сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерді қабылдау туралы келісімге қол қояды.

6 Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс қимыл саласындағы Кәсіпорын қызметкерлерінің өкілеттіктері мен міндеттері

Кәсіпорынның сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі саясатын іске асыруды мынадай өкілеттіктер берілген және мынадай міндеттерді орындайтын Кәсіпорын қызметкерлері жүзеге асырады:

6.1 Бас дәрігер:

1) Кәсіпорынның сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясатына өзгерістер мен толықтыруларды қарауды қамтамасыз етеді;

2) Кәсіпорынның сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі саясатын іске асырудың жалпы нәтижелерін бақылайды;

3) Кәсіпорынның сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі саясатының іске асырылуын қамтамасыз етуге жауапты болады.

6.2 Комплаенс-офицер:

1) Кәсіпорынның сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясатын және (немесе) сыбайлас жемқорлыққа қарсы рәсімдерді қайта қарау және өзгерту жөніндегі жұмысты ұйымдастырады;

2) Кәсіпорынның сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі саясатының іске асырылуына ағымдағы бақылауды жүзеге асырады;

3) Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша сыртқы нормативтік талаптар мен үздік әлемдік тәжірибелердің сақталуын қамтамасыз етеді;

4) Қазақстан Республикасының Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасының, Кәсіпорынның ішкі сыбайлас жемқорлыққа қарсы құжаттарының, Кәсіпорын қызметкерлерінің сақталуын қамтамасыз етеді;

5) Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жүйесін енгізуді бақылауды жүзеге асырады;

6) Кәсіпорынның сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясатын іске асыру саласындағы Кәсіпорынның құрылымдық бөлімшелерінің қызметін бақылайды;

7) жүргізілген мониторинг нәтижелері бойынша Кәсіпорын басшылығына ұсынымдар береді;

8) Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы Кәсіпорынның құжаттарын әзірлеуге қатысады, Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы Кәсіпорынның қызметін құқықтық қамтамасыз етуді жүзеге асырады;

9) Кәсіпорынның сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясатын іске асыру саласындағы Кәсіпорынның құрылымдық бөлімшелерінің қызметін үйлестіреді;

10) Кәсіпорын қызметкерлеріне және басқа да мүдделі тұлғаларға қажеттілігіне қарай жеке консультациялар береді;

11) Қазақстан Республикасының Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасына сәйкестік бөлігінде Кәсіпорынның ішкі құқықтық актілеріне мониторинг жүргізеді;

12) Кәсіпорынның тәртіптік комиссиясының алдында Кәсіпорын қызметкерлерін әдепті бұзғаны және/немесе басқа да заңға қайшы әрекеттері үшін тәртіптік жауаптылыққа тарту туралы бастама көтереді.

6.3 Бас дәрігердің орынбасарлары, құрылымдық бөлімшелердің басшылары:

1) «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жүйесін іске асырады;

2) Кәсіпорынның сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясатын іске асыруға бағытталған іс-шараларды жүргізеді;

3) Сыбайлас жемқорлық әрекеттерінің, мүдделер қақтығысының алдын алу, анықтау, қарау және жолын кесу жөніндегі қызметті жүзеге асырады;

4) мемлекеттік билік органдарымен және жергілікті өзін-өзі басқару органдарымен, өзге де мекемелермен өзара іс-қимыл жасау кезінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі саясатты және әдеп қағидаттарын ұстанады;

5) Кәсіпорын қызметінің саласына тән сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтайды;

6) Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізуге құқылы;

7) анықталған сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін жою жөніндегі іс-шараларды жүзеге асырады және бұл туралы Кәсіпорынның компаенс-офицерінің немесе Бас дәрігерінің талап етуі бойынша баяндайды.

6.4 Қауіпсіздікке (оның ішінде ақпараттық), персоналды басқаруға, қаржылық-экономикалық жоспарлауға, PR және имиджге жауапты құрылымдық бөлімшелер Кәсіпорынның сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі саясатына жоспарлы және жоспардан тыс тексерулер жүргізеді, тексеру нәтижелері бойынша есептер дайындайды және оларды компаенс-офицерге ұсынады.

6.5 Персоналды басқару және компаенске жауапты құрылымдық бөлімшелер:

1) Кәсіпорынның Әдеп кодексін, Кәсіпорынның сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі саясатын бұзуға байланысты мәселелерді қарайды;

2) Сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және оған қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша қызметкерлерді оқытуды, хабардар етуді және оларға кеңес беруді (сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және оған қарсы іс-қимыл мәселелерін регламенттейтін нормативтік құжаттармен танысуды, оқыту іс-шараларын жүргізуді) жүзеге асырады.

6.6 Құқықтық қамтамасыз етуге жауапты құрылымдық бөлімше Кәсіпорынның ішкі нормативтік актілерінің жобаларына құқықтық және сыбайлас жемқорлыққа қарсы сараптаманы жүзеге асырады.

6.7 Кәсіпорын қызметкерлері өз қызметінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясатының ережелерін сақтауға және іске асыруға міндетті.

6.8 Құрылымдық бөлімшелермен және қызметкерлермен олардың қызметінің сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнама талаптарына сәйкестігін қамтамасыз ету мәселелері бойынша өзара іс-қимыл Кәсіпорынның ішкі құжаттарына сәйкес жүзеге асырылады. Саясат Кәсіпорынның егжей-тегжейлі жергілікті құжаттарын (ережелер, ережелер, рәсімдер, Алгоритмдер) әзірлеу үшін негіз болып табылады.

7 Қорытынды ережелер

Осы саясат «Қалалық адам ұрпағын өрбіту орталығы» ШЖҚ МКК Бақылау кеңесінің шешімімен бекітілген күннен бастап қолданысқа енгізіледі.

Осы Саясат Қазақстан Республикасының заңнамасына, Кәсіпорынның ІНК өзгерістер мен толықтырулар енгізілген жағдайда өзгертуге жатады.

Осы Саясат, сондай-ақ оған енгізілетін өзгерістер мен толықтырулар «Қалалық адам ұрпағын өрбіту орталығы» ШЖҚ МКК Бақылау кеңесінің шешімімен бекітіледі және олар бекітілгеннен кейін күшіне енеді.